

(360)

Cantic

Var ar pezh a zo nevez êruet ebars en Franç .

Domine, Salva nos, perimus.
 Hor Mestr, hor savetai, mont a reomp da goll.

Var ton: Adieu, Pontreco.

Jesus en eur vag a bignas,
 E zisqibien en heuillas;
 Eur tourmant ~~spontus~~ a zovas,
 Hac ar môr a furoras.
 Jesus er vag a voa cousget;
 E oll Disqibien spontet
 A qui hac a deu da bedi
 O Mestr d'o savetai.

En Paris an assambleou,
 Ha dre amân ar c'hleubou,
 Hanval mad ouz corventennoù,
 Labour an drouc-sperejou,
 Hanval ouz bleizi counnaret
 Dre vrô Franç en em sqignet,
 Ne c'houlennont, leuz a arrach
 Nemet distruch ha carnach.

Jesus a barlant. Var e c'her
 E chenchas oll an amzer:
 Ar môr a galm, hac an avel
 A deu ive da devel.
 E Disqibien, souezet bras,
 Entrez a lavaras:
 (361) Piou eo an den-mân qer santel:
 Mestr ar môr hac an avel? (1)

Jalous int oll da gommandi,
 Ne fell da nicun senti
 (362) Ar verc'h, ar vam, ar mab, an tad
 A zianzas a oll goad:
 Abars lein ez oc'h accuset,
 Abars coan ~~ez~~ oc'h condamnet
 Hac a gantchoù nôs ha mintin
 E ya tud d'ar guillotin.

Ar Franç, ^{evet} hanval ouz bag sant Pêr,
 En em vel a bell-amzer
 Attaget gant avelou foll
 Ha var ar pœnt d'en em goll:
 Eur vanden dud trevariet
 Eus an ifern didec'het,
 A deu da renonç da Doue
 Hac a ziben o Roue.

Ar vugale hon eus gûelet
 Ouz o zadou revoltet;
 Ar priedou dispartiet;
 Ar vêleyen demerzet;
 Brezel civil, muntrou, tær-goall,
 An dizuruz zo general;
 Da ober peb tria liberte
 Nemet d'adori Doue.

(1). - Gementê a lenner en Arvel ar bêvare Sul goude ar Rouane.

306

Madou an noblañz a verzer,
 O manerion a zêver;
 Tec'hel a rancont eus o brô,
 Condaonet int d'ar maro.
 C'hoar hon Roue, hac e bried,
 Hon Roue muia-carret;
 (Mez a meus ouz en lavaret,)
 En Paris zo mervriet. (363)

Güelet hon eus bet arichou
 An tadou hac ar mamou,
 Diou'h o bugale, soudardet,
 A veac'h dispartiet,
 Assur ma voant n'o güeljant gen.
 O tistrei d'o brô bigen
 O commañz lavaret gato
 Oll pedennou ar maro.

Güelet hon eus ^{for} bastoret
 Eus o farossion chaset,
 Serri, giiervza 'n ilison,
 Hac eneañt o leveou,
 Güelet hon eus ar veleyen,
 Evel an torfetourien,
 Clascet, dalc'het ha prisonniet,
 Var ar chaffot dibennet.

Daou bap santel hon eus güelet
 O c'houzann joannou calet;
 Collet gante o oll vadou,
^{Dreinet dre ar prisonnion,}
~~Ha stlapet var ar ruzou,~~
 O voela var hon dallentez, (364)
 Ha nonpas var o darvez;
 O voela joannou diremet,
 An Ihs persecutet.

Disquibien Jesus o verza
^{adruer da berisq}
 En tuill ~~vras da benca,~~
 A gri, hac a deu da bedi
 O Mestr d'o savetai;
 Jesus a gles ^{ec'h gordinien} ~~o fedon~~

^{var an feur}
 Ha ~~sactal~~ a c'houe'hemen
 D'ar mor hac d'an avel calmi
^{contraign int da}
 Hac e rancont erac xenti.

Evelse ivez, ^{tud fidel,}
^{christenien,}
 En ^{o fedennou santel} ~~santel~~
^{o fedon} ~~o fedon,~~
 En ^{c'hars} ~~qichesq~~ ar groas daoulinet
 Nos ha deiz o deus criet:
 « Jesus! ^{collet e coll} ~~collet e coll~~ eo ar Franz;
 « ^{Ma ne blich} ~~Sabret~~ ho dre ho providanq
 « ^{Ere un act eus} ~~Tevverzet~~ en ho tregarez
 « Sellat outi a druez... »

Jesus a ^{baptant, hac e c'her} ~~gompiz~~
^{ha pa gomiz} ~~ha pa gomiz~~
^{A locas fin en'ha miz} ~~ha pa gomiz~~
 Hon ~~disquibien~~ a ~~hac~~ ^{hac} ~~hac~~. (365)
 Ne veler pelloc'h a vrezel;
 An diad fall a ranc tevel.
 Hor spont en jor a zo ^{cherchet} ~~trouet~~;
 Peb tria d'e ^{deus} ~~leac'h~~ 'zo casset:
 Var e droun ^{pignet} ~~hon Roue pignet~~,
^{F. teu an drangilte} ~~Ec'h eru ar diadlet~~.

Commanq a rain beza oajet (1)
 Meur a dua a meus lennet,
 Hac en qement a meus güelet,
 En qement a meus clêvet,
 Biscoas netra ne meus cavet
 Da verza compar[ar]chet
 Gant ar pey a zo êruet
 E mis ebrel tremenet.

A enep brô Franz revoltet
 Güelet Rouane armet;

(1). - Le couplet oublié dans la transcription est écrit à la fin du "Lantïc". Voici les deux indications de Lédan à ce sujet: (p. 365) [Güelet ar c'houplet a vancamã, en em gas e fin ar bajen 373]; - (p. 373) Ar c'houplet ar rã a-zion'h a dle bea ractal goude ar c'heata couplet eus ar bajen 365.

Gementse hon ^{eus bet} ~~deves~~ gñelet
 Abars hinio èruet ;
 Mes o gñelet victorius
 Hac ouz hon renta eürus :
 Ah ! gementse zo estonus,
 Lavaromp miraculus .

(366) Mes o gñelet o pardoni,
 Pa ellent en em venji
 Oc'h ancounac'hât o c'hollou,
 O tavel var o midou,
 O parez hor gouliou,
 O tizonzjal hor c'hrimou,
 Hac o renonç crenn da bep tria,
 Pa ellent gouler, ranna .

Mes gñelet Louis-Trivac'hvet
 Var an tron a Franç pignet,
 Dirac pini è disaret
 E vreur, Louis c'hoezecret,
 En pini en deus bet ranget
 En em guzet ha tec'het,
 En pehini vev dibourve
 A arc'hant hac a arme .

En pehini hon eus gñelet
 Ha schapet ha disclapet
 Eus an eil contre en eben,
 Ha ~~redret~~ ^{contraignet} da c'houlen
 Repu ha bara d'e ligne
 Ouz e vreurdeur, Rouane ;
 Collet gantân an esperanç
 Da velet bigen ar Franç .

(367) Mes er gñelet o pardoni
 Gement a ingratiuri,
 Oc'h ancouat e valeurion
 Erit sec'hi hon darlou .
 Jesus ouz e Doue a c'houlen
 Pardon e oll vourrevien ;
 Louis ouz Doue a c'houlen

Pardon an oll Francisien .

Mes gñelet ar peoc'h sinet,
 Ha qer buan accordet,
 En em velet anter-gollet,
 Ha prest da goëza, savet,
 Sonjet, lavaret peb-unan
 Ar pez a blijo gantân,
 En gement-mân, evidon-me
 A vel an dorn a Joue .

Bezomp anaoudec, Bretonet,
 Ar Franç a zo delivret.
 Interrojit ho pügale
 Diströet eus an arme,
 (368) Hac o c'hlevot o lavaret
 En omp eur bobl espernet,
 N' hon eus gñelet nemet a bell
 An dirguz hac ar brezel .

Rentomp graçou d'an Eternel,
 Bretonet a Vreiz- Izel ;
 Allas ! ranget oc'h eus, gñir è,
 Dioueret ho pügale,
 Mes n'oc'h eus get gñelet ho pro
 Gobeet a dud varo,
 Lazet ebars er gombatjou
 O vreina var an hentehou .

N'oc'h eus get gñelet ho tjerz
 Ho fourach hac ho tanvez
 Dirac ho taoulagad devet
 Hac erit bepret collet ;
 N'oc'h eus get gñelet ho püguel
 Dibennet en e gavel,
 Ar verc'h digant he mam lemet,
 Ar vreg digant he fried .

(369) N'oc'h eus get gñelet hoc'h edou
 Flastret gant an armeou,
 Dirac o gar en glaz, troc'het,

368

Entre ar c'herzec rannet,
En un devez hepgen collet
Qement ho poa bet hadet,
Ha forcet da devel oupen
Ho collou hac hoc'h angen.

N'oc'h eus get ranget, Bretonet,
Evel calz a Spagnolet,
En em guzat ^{per c'harvignon} bars er c'hoajou,
Redec dre ar menezjou,
^{Var ho qein ho fuquet}
~~Eus ho p'gajou~~ saummet,
Abouez an dorn, ho pried,
O crena evit he enor,
Ar preciosa tenzor.

N'oc'h eus get gûelet, Bretonet,
En ho Breiz - Izal saignet
An armeou - re gant pere
E teu reüs a bep doare :
Va good a sclaç, va dory a grèn (370)
Loea ~~ra~~ va va fluen
Scrifa qement a valeuriou
Ha qement ^{all a grimon.} ~~a horvigion.~~

Perac gant Doue eo plijet
Hon espern, ni, Bretonet ?
Epad ^{berseciton} ~~an amzer~~ dremenet
^{Evit ar religioz}
~~Fidel a e lezen~~ bepret,
Hon eus, en risq eus hon danvez,
Hac ivez eus hor buez
Er zerrichet gant lealdet :
Dre ze omp bet espermet.

D'an ^{c'halom} ~~doar~~ - lam e teu ar c'hlenved
^{D'ar hop} ~~goude~~ e custum tec'het :
Nebeut - a - nebeut e saver,
En un tol e tistrujer ;
Hon dizgeuriou zo deut ive
Evel eur gaouad arme ;
Hoquen o oza na eller
Nemet gant calz a amzer.

Sentomp ouz Doue, Bretonet, (371)
Er pez en deus commandet ;
^{En fikant mar gvelomp}
~~En hor bro eo leald hon Roue~~
^{gant} An arantilite ivez.
Canomp meuleudi da Doue,
Bezomp fidel d' hon Roue
Sentomp ouz ^{atas d'z} e oll lezennou
Ha paomp an oll ~~mittat~~.

Evel hor Mestr er servichimp,
Evel hon tad er c'harimp ;
Bet pell maleiurus e - unan,
E voar petra eo ar boan ;
Qelennet mad gant e groasion,
^{E rannq hon oll boannioz}
~~E tougo tod hor poannioz~~ :
^{Hac} Eurustet ^{at} ~~oll~~ Francisien
^{4 zo sur da virigen}
~~Lo dnavet da virigen~~

Coler Doue a zo palmet,
~~Doue en devez hor sellet,~~
Prizet en deus hor c'hlevet ;
Tadou ha mamou ^{allijet} ~~chec'jet~~
Ha c'houi, graquez glac haret,
Sec'hit, sec'hit oll ho taellou. (372)
Echu eo hor ^{maleuriou.} ~~dizgeuriou~~ ;
Ne viot mui dispartiet
Diouz ho fuquet, ho pried.

Eur Republik hon eus gûelet,
Goude Louis - C'hoercrevet ;
Eur C'honsul, hac eun Impaler,
Epad eur ^{caten} ~~mare~~ amger ;
Hon laqet o deus da grena ;
Ah ! petra int - hi bremâ ?
Peb tria a dro bars en dro deomp,
Sonzomp er pez a velomp.

An Rouane hon eus gûelet
Didronet ha chasseet,
O coll o franqis, o danvez,
O coll zoqen o buez !
Saromp eta hor sperejou

Oll entrezec an ênvou :
 Ne zeus nemet eno hepen
 Madou, boueur hep argen.

(373) Giiere'hez Vari, mam a duez,
 C'houi d'ar Franç Protectourez,
 Pa zelaout ar bec'kerrien,
 Clévit ive va feden.
 Accordit ho protection
 D'an oll familh a Vourbon;
 Beillit var buez ^{hou} ~~ar~~ Roue,

Diouz peb drouc diouallit-e.

Ancouac'haomp, Bretonet,
 Hor maleurion tremenet;
 Evel breudeur en em garomp,
 Ha d'hou nessa pardonomp;
 Ha ma teufe tud revoltet
 Da glasq chench ar peiz zo grêt,
 Ni, bezomp fidel da Loue,
 Bezomp fidel d'hou Roue.
 fin.

An abat ar Roue, eus a Sant Thegonnec, pehini a gomposas ar voerz-
 man, en devoa va c'harquet d'e imprima, nebeut amzer goude exil Napoleon
 da enezey Ellb; mes al leon o veza achappet eus e gavarin, an autrou Roue
 a quennennas din nonpas e imprima; mes eur c'houi imprimet an boa grêt,
 hac er lacan aman conform da hini an autor.

[cette note est écrite à la p. 373, dans le sens transversal.]

(Vol. VII, p. 360-373.)
 strophes non numérotées.

[Je n'ai pas indiqué toutes les corrections du ms. de Lédan; beaucoup de
 ces corrections sont faites en surcharge, et il est difficile, pour ne pas dire im-
 possible, de lire le texte primitif corrigé.]